

Paksa: KOMUNIKASYONG DI-BERBAL AT EKSPRESYONG LOKAL

I. OBJECTIVE:

Sa pagtatapos ng aralin, ang mga mag-aaral ay inaasahang:

1. nailalarawan ang mga gawing pangkomunikasyon ng mga Pilipino sa iba't ibang antas ng lipunan at;
2. napapalalim ang pagpapahalaga sa sariling paraan ng pagpapahayag ng mga Pilipino sa iba't ibang antas ng larangan.

II. PRELIMINARY ACTIVITY

Panuto: Ibigay ang mensahe na nais ipabatid ng bawat larawan.

Gabay na Tanong:

1. Ano ang komunikasyon?

2. Bakit kailangan magkaroon ng pamamaraan sa komunikasyon?

3. Mauunawaan mo ba ang iyong kausap kung ito'y gumagamit ng sign language?

III. LESSON PROPER

KOMUNIKASYONG DI-BERBAL

- Ito ay isang karaniwan at lahat ng uri ng kapamaraan ay ginagamit upang ipahayag ang mensahe, ng hindi ginagamit ang salita
- Gumagamit ng kilos o galaw ng Katawan
- Isa itong detalyado at lihim na kodigo na hindi nakasulat ngunit nauunawaan ng lahat.

MGA URI NG KOMUNIKASYONG DI-BERBAL

1. KINESIKA (Kinesics)

- Pag-aaral ng kilos at galaw ng katawan. May kahulugan ang paggalaw na iba't ibang bahagi ng ating katawan. Hindi man tayo nagsasalita, ngunit sa pamamagitan ng ating kilos ay naipapahiwatig naman natin ang mensaheng gusto nating iparating sa iba.

Halimbawa:

1. *Anu-ano ang posibleng kahulugan ng pagpapapungay ng mga mata ng isang binate sa dalagang kanyang tinititigan? Namumugtong mga mata? Papikit-pikit na mga mata.*
2. *Ano ang itinatanging damdamin ng mukhang mapanglaw ang tingin? Kunot-noo ang mukha; at iba pa?*

Galaw ng Katawan na Ginagamit sa Di-Berbal na Komunikasyon

A. Ekspresyon ng Mukha - Nagpapahayag ng pagiging masaya kung siya ay nakangitii, malungkot kung umiiyak, nakasimangot kung galit o naiinis, tulala kung naguguluhan o nabigla at ang ultimong paglabas ng dila ay may mga kahulugang ipinapahayag.,

B. Galaw ng Mata - Nagpapakita ng katapatan ng isang tao, nag-iiba ang mensaheng ipinahahayag batay sa tagal, direksyon at kalidad ng kilos ng mata.

C. Kumpas (Galaw ng Kamay) - Ang kamay at ang galaw ng katawan ay maraming bagay at kapamaraanang magagawa katulad ng pagsenyas, pagsang-ayon o pagtutol.

D. Tindig o Postura - Tindig pa lamang ng isang tao ay nakapagbibigay na ng hinuha kung anong klaseng ang iyong kaharap o kausap.

2. PROKSEMIKA (Proxemics)

- Maaaring ang mga kalahok sa komunikasyon ay nasa pampublikong lugar tulad ng isang nagtatalumpati sa harap ng kanyang mga estudyante o maaari ring isang karaniwang pag-uusap sa pagitan ng dalawang magkaibigan.

Halimbawa: *Iba ang ating interaksyon sa taong hindi natin ganong kakilala, may malayu-Layong espasyo; subalit sa taong lagi naing kasama o sa ating matalik na kaibigan, Higit na malapit an gating distansya.*

3. PANDAMA o PAGHAWAK (Haptics)

- Ito ay isa pinaka-primitibong anyo ng komunikasyon. Minsan, ito ay nagpapahiwatig ng positibong emosyon. Nangyayari ito sa mga taong malapit sa isa't isa gaya ng mga magkakaibigan o magkakapalagayang-loob

***Halimbawa:** Paraan ng paghawak sa ibang tao- tulad ng pagtatapik sa balikat, pagpisil sa palad, paghaplos at pagbatok.*

4. PARALANGUAGE

- Tumutukoy sa tono ng tinig (pagtaas at pagbaba), pagbigkas ng mga salita o bilis ng pagsasalita. Kasama rin sa bahaging ito ang pagsutsot buntong-hininga, ungol at paghinto.

***Halimbawa:** Pagbigkas ng mabilis, mabagal, malakas, mahina at pagbibigay-diin sa salita taginting ng tinig.*

5. KATAHIMIKAN

- Ang pagtahimik o hindi pag-imik ay nagbibigay ng oras o pagkakataon sa tagapagsalita na makapag-isip at bumuo at mag-organisa ng kanyang sasabihin.

6. SIMBOLO (Iconics)

- Sa ating paligid ay maraming makikitang simbolo na may malinaw na mensahe.

***Halimbawa:** Paglagay ng larawan sa pinto ng palikuran kung iyon ay para sa babae o Lalaki.*

7. KAPALIGIRAN

- Ang pagdarausan o lugar na gagamitin sa anumang pulong, kumperensya at iba pa ay tumutukoy sa uri ng kapaligiran.

8. KULAY (Colorics) - Maaari ding magpahiwatig ng damdamin o oryentasyon.

***Halimbawa:** Damit na itim, panyong puti; berdeng bandana*

9. BAGAY (Objectics) -

- Tumutukoy sa paggamit ng mga bagay sa Pakikipagtalastasan. Kabilang rito ang mga elektronikong ekwipment.

EKSPRESYONG LOKAL

- ✓ Maraming wika ang ginagamit ngayon sa ating bansa. Ilan dito ay mga diyalekto katulad ng Ilokano, Waray, Hiligaynaon, Cebuano, Kapampangan, Tagalog, Pangasinense at Bicolano.
- ✓ Dahil ang wika ay dinamiko, Ito ay patuloy na nagbabago at lumalaganap
- ✓ Ang mga ekspresyong ito ay kalimitang nasa unahang bahagi ng pangungusap, mga ekspresyong kapag nabibigla, nagugulat, natutuwa, nagagalit at iba pa.
- ✓ Maririnig din ang mga lokal na ekspresyon kapag bumabati sa umaga, tanghali, hapon at gabi.

IV. ANALYSIS, APPLICATION, AND EXPLORATION

Panuto. Basahin at unawain mabuti ang bawat tanong. Isulat ang **TAMA** kung ang pahayag ay wasto at **MALI** kung ang pahayag ay hindi wasto.

1. Ang proksemika ay isa pinaka-primitibong anyo ng komunikasyon. Minsan, ito ay nagpapahiwatig ng positibong emosyon.
2. Ang galaw ng mata ay nagpapakita ng katapatan ng isang tao, nag-iiba ang mensaheng ipinahahayag batay sa tagal, direksyon at kalidad ng kilos ng mata.
3. Ang tindig o postura ay nagpapahayag ng pagiging masaya kung siya ay nakangitii, malungkot kung umiiyak, nakasimangot kung galit o naiinis, tulala kung naguguluhan o nabigla at ang ultimong paglabas ng dila ay may mga kahulugang ipinapahayag.
4. Ang proksemika ay tumutukoy sa espasyo ng inyong pakikipag-usap.
5. Ang Paralanguage ay tumutukoy sa Tumutukoy sa paggamit ng mga bagay sa Pakikipagtalastasan. Kabilang rito ang mga elektronikong ekwipment.
6. Ang ekspresyong lokal ay nagpapahayag na ito ay kalimitang nasa unahang bahagi ng pangungusap, mga ekspresyong kapag nabibigla, nagugulat, natutuwa, nagagalit at iba pa.
7. Ang kapaligiran ay ang pagdarausan o lugar na gagamitin sa anumang pulong, kumperensya at iba pa ay tumutukoy sa uri ng kapaligiran
8. Ang haptics ay nagpapahayag ng hindi pag-imik ay nagbibigay ng oras o pagkakataon sa tagapagsalita na makapag-isip at bumuo at mag-organisa ng kanyang sasabihin.
9. Ang kinesika ay pag-aaral ng kilos at galaw ng katawan
10. Ang berbal na komunikasyon ay gumagamit ng kilos o galaw ng Katawan

V. GENERALIZATION

Panuto: Sagutan ang Gawain sa Libro ng Kontekstwalisadong Komunikasyon sa Filipino, Pahina 120 hanggang 125 at ipasa ito bilang kahingian ng asignatura

VI. EVALUATION

Panuto. Basahin at unawain ang bawat tanong, Piliin ang letra ng tamang sagot.

1. Proseso ng pagbibigay at pagtanggap ng ideya sa pamamagitan ng kilos o galaw, ekspresyon ng mukha, lakas at hina ng boses, galaw ng mata at iba pa.
 - a. Ekspresyong lokal
 - b. Komunikasyon
 - c. Berbal at Di-berbal
 - d. Pormal at Di-Pormal
2. Ito ay tumutukoy sa pag-aaral ng kilos at galaw ng tao.
 - a. Haptics
 - b. Kinesika
 - c. Oculesics
 - d. Paralanguage
3. Pinaka-primitibong anyo ng komunikasyon na nagpapahiwatig ng positibong emosyon na kadalasan nararamdaman ng malapit sa isa't isa
 - a. Oculesics
 - b. Paralanguage
 - c. Proksemika
 - d. Haptics
4. Tumutukoy sa tono ng pagbigkas ng mga salita o bilis ng pagsasalita. Kasama na rin sa bahaging ito ang pagsut-sot, buntong hininga, ungol at paghinto
 - a. Paralanguage
 - b. Haptic
 - c. Oculesics
 - d. Proksemika
5. Ito ay pantawag o pagkuha ng atensyon ng isang tao.
 - a. Para
 - b. Pagpitik
 - c. Apir
 - d. Pito
6. Maaari ding magpahiwatig ng damdamin o oryentasyon ang bawat kulay na iyong nakikita sa paligid.
 - a. Paralanguage
 - b. Colorics
 - c. Iconics
 - d. Objectics
7. Tumutukoy sa paggamit ng mga bagay sa pakikipagtalastasan. Kabilang rito ang mga elektronikong ekwipment
 - a. Paralanguage
 - b. Colorics
 - c. Iconics
 - d. Objectics

8. Nagpapahayag ng pagiging masaya kung siya ay nakangiti, malungkot kung umiiyak, nakasimangot kung galit at naiinis kung tulala.
- Tindig o postura
 - Galaw ng Mata
 - Ekspresyon ng Mukha
 - Kumpas ng Kamay
9. Ang pagdarausan o lugar na gagamitin sa anumang pulong o kumperensiya.
- Katahimikan
 - Kapaligiran
 - Haprics
 - Kinesika
10. Pinaikling “Ayon” maaaring pagsang-ayon o paglabas ng matinding damdamin.
- Luh
 - Wapak
 - Yown
 - Gets
11. Ito ay karaniwang sambitla o mga salitang nasa isipan na biglang nasasabi kapag nagpapahayag ng labis na damdamin.
- Komunikasyong Di-berbal
 - Umpukan
 - Ekspresyong Lokal
 - Salamyaan
12. Paggalaw ng daliri na sinasamahan ng pagtaas ng kamay senyales na gusto mong sumakay sa dyip, tratsikel at bus.
- Pito
 - Para
 - Apir
 - Pagpitik
13. Pagdikit ng dalawang kamay na nangangahulugang pagsang-ayon.
- Para
 - Pagpitik
 - Pito
 - Apir
14. Ito ay madalas ginagamit upang tawagin ang isang tao at hindi sa kanyang pangalan.
- Apir
 - Para
 - Pito
 - Tindig
15. Nakapagbibigay ng hinuha kung anong klase o posisyon ng iyong kaharap o kausap.
- Tindig o Postura
 - Proksemika
 - Oculesics
 - Haptics
16. Tila mangangain ang tingin ni Edward sa isang batang paikot-ikot sa lansangan.

- a. Iconics
 - b. Proksemika
 - c. Oculesics
 - d. Colorics
17. Niyakap ni Rodolfo si Mari upang pawiin ang kalungkutan ng dalaga.
- a. Iconics
 - b. Haptics
 - c. Oculesics
 - d. Colorics
18. Naglagay ng karatula ang pamahalaan sa kahabaan ng Edsa upang magsilbing paalala ito sa mga drayber o maging motorista.
- a. Iconics
 - b. Proksemika
 - c. Oculesics
 - d. Colorics
19. Sinampal ni Aling Ebeng ang kanyang anak dahil sa pananagot nito.
- a. Iconics
 - b. Haptics
 - c. Oculesics
 - d. Colorics
20. Hindi umiimik si Glenda sa kanilang pagpupulong sapagkat alam niya na mainit-init ang paksa ng usapin
- a. Kinesika
 - b. Kapaligiran
 - c. Haptics
 - d. Katahimikan

Instruction. Basahin at unawain ang tanong, Piliin ang letra ng tamang sagot

1. Ang Paralanguage ay tumutukoy sa pagtaas at pagbaba ng tono o tunog sa pagsasalita
 - a. Tama
 - b. Mali
2. Sa Ekspresyong lokal ay maaaring gamitin ang kilos o galaw gamit ang iba't ibang bahagi ng katawan ng isang indibdwal.
 - a. Tama
 - b. Mali
3. Ang Haptics ay isang primitibong paraan ng pakikipagkomuikasyon.
 - a. Tama
 - b. Mali
4. Ang Kinesika ay pag-aaral ng kilos at galaw ng tao.
 - a. Tama
 - b. Mali
5. Ang iconics ay isang simbolo na kinakailangan gumamit ng berbal na pananalita upang maipahayag ang saloobin o damdamin.
 - a. Tama
 - b. Mali

V. ANSWER KEY

ANALYSIS, APPLICATION, AND EXPLORATION	EVALUATION	ASSIGNMENT
1. Mali	1. A	1. A
2. Tama	2. B	2. B
3. Mali	3. D	3. A
4. Tama	4. A	4. A
5. Mali	5. D	5. B
6. Tama	6. B	
7. Tama	7. D	
8. Mali	8. C	
9. Tama	9. B	
10. Mali	10. C	
	11. C	
	12. B	
	13. D	
	14. C	
	15. A	
	16. C	
	17. B	
	18. A	
	19. B	
	20. D	